

Examenul național de bacalaureat 2026

Proba E. d)

Logică, argumentare și comunicare

SIMULARE

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Pentru fiecare dintre următorii itemi, scrieți, pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera asociată răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Din structura unei demonstrații fac parte:

- a.** teza de demonstrat, relația de demonstrare și argumentele demonstrației
- b.** procesul de demonstrare, fundamentul demonstrației și teza de demonstrat
- c.** teza de demonstrat, criteriul demonstrației și fundamentul de demonstrare
- d.** argumentele demonstrației, principiul de demonstrare și teza de demonstrat

2. Raționamentul „*Unii participanți la festival sunt persoane pasionate de acest gen de muzică, întrucât toate persoanele pasionate de acest gen de muzică sunt participanți la festival.*” este:

- a.** o conversiune simplă **b.** o obversiune **c.** un silogism **d.** o conversiune prin accident

3. Între termenii *ochelari de soare* și *accesorii preferate de către tineri* există un raport logic de:

- a.** încrucișare **b.** identitate **c.** ordonare **d.** contrarietate

4. Predicatul logic al propoziției „*Minunile sunt întâmplări apreciate subiectiv.*” este:

- a.** întâmplări apreciate subiectiv **c.** sunt întâmplări apreciate subiectiv
- b.** sunt întâmplări **d.** sunt

5. Clasificarea plantelor în clasele *plante din emisfera nordică*, *plante din emisfera sudică*, *plante cu semințe* și *plante fără semințe* este:

- a.** inadecvată **b.** corectă **c.** completă **d.** incorectă

6. Din punct de vedere intensional, termenul *înțelepciune* este:

- a.** precis, relativ **b.** general, vag **c.** abstract, simplu **d.** nevid, absolut

7. Raționamentul „*Dacă unii roboți industriali sunt dispozitive mecanice și programabile, atunci unele dispozitive mecanice și programabile sunt roboți industriali*” este un exemplu de:

- a.** silogism valid **c.** silogism nevalid
- b.** raționament mediat **d.** conversiune simplă

8. Subiectul logic al propoziției „*Toate instrumentele de scris sunt obiecte utile.*” este:

- a.** toate
- b.** instrumentele de scris
- c.** instrumentele
- d.** toate instrumentele de scris

9. Intensiunea termenului *robot de bucătărie* este formată din:

- a.** totalitatea proprietăților comune ale roboților de bucătărie
- b.** totalitatea roboților de bucătărie
- c.** proprietățile comune și necesare ale tuturor roboților
- d.** totalitatea mecanismelor funcționale dintr-un robot

10. Propoziția categorică „*Niciun poet nu este filosof.*” este o propoziție:

- a.** universală afirmativă **c.** universală negativă
- b.** particulară afirmativă **d.** particulară negativă

20 de puncte

B. Se dau termenii A, B, C, D și E astfel încât termenii A și B se află în raport de încrucișare; termenul C este subordonat termenului A, dar se află în raport de încrucișare cu termenul B; termenul D este subordonat termenului B, dar se află în raport de încrucișare cu termenul A; termenul E este specie a intersecției termenilor A și B, fiind, totodată, în raport de încrucișare cu termenii C și D, care, la rândul lor, se găsesc în raport de contrarietate.

1. Reprezentați, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, raporturile logice dintre cei cinci termeni. **2 puncte**
2. Stabiliți, pe baza raporturilor existente între termenii A, B, C, D, E care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera **A**, iar propozițiile false cu litera **F**):
 - a) Unii A nu sunt D. c) Niciun C nu este D. e) Niciun B nu este E. g) Toți A sunt E.
 - b) Toți D sunt B. d) Unii A nu sunt E. f) Unii E nu sunt B. h) Niciun E nu este D.**8 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

1. *Toate animalele amfibii sunt vertebrate.*
2. *Unele meserii tradiționale sunt pe cale de dispariție.*
3. *Niciun medicament experimental nu este vândut în farmacii.*
4. *Unele limbi străine nu sunt ușor de învățat.*

- A.** Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, contradictoria propoziției 1, subcontrara propoziției 2, contrara propoziției 3 și supraalterna propoziției 4. **8 puncte**
- B.** Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 1 și 3, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural. **8 puncte**
- C.** Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, conversei supraalternei subcontrarei propoziției 4, respectiv, obversa contrarei propoziției 1. **6 puncte**
- D.** Doi elevi, X și Y, opinează astfel:

X: *Unele teste formulate neclar sunt cele pentru obținerea permisului auto, prin urmare unele teste pentru obținerea permisului auto sunt formulate neclar.*

Y: *Dacă unele teste pentru obținerea permisului auto sunt formulate neclar, atunci unele teste pentru obținerea permisului auto nu sunt formulate clar.*

Pornind de la această situație:

- a. scrieți, în limbaj formal, opiniile celor doi elevi; **4 puncte**
- b. precizați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentelor formalizate; **2 puncte**
- c. explicați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentului elevului X. **2 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Se dau următoarele două moduri silogistice: aee-2, eio-4.

- a) Scrieți schemele de inferență corespunzătoare modurilor silogistice date. **4 puncte**
- b) Construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență scrise la subpunctul a). **2 puncte**
- c) Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea modurilor silogistice date, precizând totodată decizia rezultată din reprezentarea grafică (de exemplu: mod silogistic valid/ mod silogistic nevalid). **8 puncte**

B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un silogism valid, prin care să justificați propoziția "*Unele dispozitive mobile nu sunt performante*". **6 puncte**

C. Se dă următorul silogism: *Întrucât niciun elev nu este student, dar toți elevii sunt tineri, rezultă că unii tineri nu sunt studenți.*

Pe baza silogismului dat, pentru fiecare dintre următoarele enunțuri scrieți, pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera A, dacă apreciați că enunțul este adevărat, sau doar litera F, dacă apreciați că enunțul este fals:

1. Termenul mediu este distribuit în premisa minoră.
2. Predicatul logic al concluziei este reprezentat de termenul „elev”.
3. Concluzia silogismului este o propoziție universală afirmativă.
4. Subiectul logic al concluziei este distribuit atât în premisă, cât și în concluzie. **4 puncte**

D. Se dă următoarea definiție: *Cercul este o figură geometrică circulară, fără laturi sau unghiuri.*

- a) Menționați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată. **2 puncte**
- b) Precizați o regulă de corectitudine a definirii, alta decât cea menționată la subpunctul a) **2 puncte**
- c) Construiți o definiție, având ca definit termenul „cerc”, care să încalce regula precizată la subpunctul b). **2 puncte**